

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA**

Warszawa, dnia 14 sierpnia 2018 r.

Druk nr 938

**Pan
Stanisław KARCZEWSKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 84 ust. 1 Regulaminu Senatu wnoszę projekt uchwały Senatu RP
ustanawiającej rok 2019 Rokiem Matematyki.

Zgodnie z art. 84 ust. 8 do projektu uchwały został dołączony planowany ramowy program obchodów.

(-) Kazimierz Wiatr

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

ustanawiająca rok 2019 Rokiem Matematyki

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, w uznaniu zasług polskich matematyków dla światowej nauki, upamiętniając niezwykle rozwój matematyki polskiej, jaki nastąpił po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, a także podkreślając rolę tej dziedziny nauki w rozwoju polskiego społeczeństwa, ustanawia rok 2019 Rokiem Matematyki.

Dnia 2 kwietnia 1919 r. w gmachu Collegium Nowodworskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego 16 osób – m.in. Stefan Banach, Leon Chwistek, Antoni Hoborski, Franciszek Leja, Otto Nikodym, Alfred Rosenblatt, Jan Śleszyński, Antoni Wilk, Stanisław Zaremba i Kazimierz Żorawski – założyło Towarzystwo Matematyczne w Krakowie, przekształcone później w Polskie Towarzystwo Matematyczne. Kolejne istotne wydarzenie nastąpiło 8 kwietnia 1919 r., kiedy to podczas posiedzenia rządu Ignacego Jana Paderewskiego Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej podjęła uchwałę w sprawie założenia i uruchomienia Akademii Górniczej w Krakowie (obecnie AGH). Pierwszym rektorem Akademii Górniczej został prof. Antoni Hoborski, współzałożyciel Towarzystwa.

W dwudziestoleciu międzywojennym znane na całym świecie stały się wyniki prac Lwowskiej Szkoły Matematycznej, m.in. stworzenie analizy funkcjonalnej. Współtwórcami tej szkoły byli Stefan Banach, jeden z najwybitniejszych polskich uczonych, oraz Hugo Steinhaus, uznawany za ojca i patrona matematyki stosowanej w Polsce. Kolejni wybitni przedstawiciele tej szkoły to Stanisław Mazur, Władysław Orlicz, Juliusz Schauder, Stanisław Saks (dwaj ostatni zamordowani w czasie okupacji), a także Stanisław Ulam, od 1939 r. pracujący w USA, współtwórca bomby wodorowej, której podstawową ideą jest zasada konfiguracji Tellera-Ulama oraz metody Monte Carlo, uznanej za jeden z kilku najważniejszych algorytmów XX wieku (używanej do weryfikacji poprawności badań eksperymentalnych metodami rachunku prawdopodobieństwa, m.in. w CERN).

Światowy rozgłos polskiej matematyce przyniosły także badania Warszawskiej Szkoły Matematycznej, której głównymi przedstawicielami byli Waław Sierpiński, Zygmunt

Janiszewski, Stefan Mazurkiewicz oraz Kazimierz Kuratowski. W późniejszym okresie szkołę tę rozslawiali Karol Borsuk i Samuel Eilenberg (od 1939 r. w USA), uważani za współtwórców topologii – odpowiednio – geometrycznej i algebraicznej. Jednocześnie ze Lwowem i z Warszawą związani byli wybitni logicy, m.in. Alfred Tarski (od 1939 r. w USA) i Jan Łukasiewicz.

Ogromną rangę na świecie zyskały również rezultaty osiągnięte w Krakowie – tam kluczowe prace nad analizą prowadził Stanisław Zaremba, współzałożyciel Międzynarodowej Unii Matematycznej, a później Tadeusz Ważewski, współtwórca teorii metod topologicznych w badaniu równań różniczkowych i teorii sterowania.

Znaczący dorobek miały także ośrodki uniwersyteckie w Wilnie i w Poznaniu. Wyniki, jakie na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie osiągnęli do 1939 r. Antoni Zygmund i jego uczeń Józef Marcinkiewicz (zamordowany w Katyniu w wieku zaledwie 30 lat), do dziś budzą na świecie podziw. Pierwszy z nich uważany jest za ojca amerykańskiej szkoły analizy harmonicznej – the Chicago School of (hard) Analysis (jej wybitni przedstawiciele to Paul Cohen, Elias Stein, Alberto Calderón, Charles Fefferman oraz Terence Tao, trzech spośród nich to laureaci Medalu Fieldsa – odpowiednika nagrody Nobla w matematyce). Z kolei poznańscy matematycy Marian Rejewski, Jerzy Różycki i Henryk Zygalski rozkodowali system szyfrowania niemieckiej maszyny kodującej Enigma, co zdaniem wielu historyków przyspieszyło o parę lat zakończenie II wojny światowej.

Wszystkie nazwiska polskich matematyków tamtego okresu, którzy osiągnęli naukowe wyniki wielkiej wagi, utworzyłyby bardzo długą listę.

Również po II wojnie światowej rezultaty prac polskich matematyków budziły wielkie uznanie. Pomimo utrzymywanej częściowej izolacji polskiego środowiska naukowego od głównego nurtu nauki światowej, do lat siedemdziesiątych pozycja polskiej matematyki pozostawała nadal wysoka. Skalę tego sukcesu obrazuje wysoka liczba wywodzących się z Polski prelegentów uczestniczących w tamtym okresie w najważniejszych światowych konferencjach matematycznych: International Congress of Mathematicians (ICM) i European Congress of Mathematics (ECM).

Ustanowienie przez Senat Rzeczypospolitej Polskiej roku 2019 Rokiem Matematyki jest uhonorowaniem polskich matematyków i ich osiągnięć, a także docenieniem znaczenia tej dziedziny nauki w rozwoju społeczeństw. Mamy nadzieję, że Rok Matematyki zaowocuje jeszcze większym uznaniem polskiego społeczeństwa dla roli nauki, w szczególności

matematyki, w rozwoju cywilizacji i gospodarki. Wzrost zainteresowania matematyką i studiowaniem tej dziedziny oraz rozwijanie związanych z matematyką umiejętności w działalności naukowej i zawodowej są niezwykle ważne, szczególnie w epoce społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

PROGRAM

ogłoszonego przez Senat RP

ROKU 2019 – ROKIEM MATEMATYKI

A. Uroczystości organizowane przez Komitet Jubileuszowy i PTM

- Zjazd Matematyków Polskich, który odbędzie się w dniach 3-7 września 2019 w Krakowie, którego organizatorami są PTM oraz Uniwersytet Jagielloński. Wykłady wybitnych matematyków z całego świata, dyskusje panelowe o stanie matematyki, prowadzone przez najważniejszych przedstawicieli środowiska matematycznego, spotkania tych, którzy od wielu lat przebywają za granicą, z tymi, którzy dopiero wchodzą w świat poważnej matematyki – wszystko to spowoduje, że Zjazd w Krakowie będzie niepowtarzalnym wydarzeniem, które ma szansę nadać impet dalszemu rozwojowi środowiska naukowego oraz przybliżyć społeczeństwu dokonania polskiej matematyki.
- Projekt plenerowy „Fraktal na 100-lecie”, w ramach którego zostanie ułożony na terenie całej Polski, między innymi w szkołach, tzw. „Trójkąt Sierpińskiego”. Jest to przykład jednego z pierwszych fraktali, autorstwa wybitnego polskiego matematyka Wacława Sierpińskiego. Ułożenie tego fraktala będzie polegało na ustawieniu w plenerze dużej liczby osób (np. studentów lub uczniów) w kształcie kolejnej iteracji „Trójkąta Sierpińskiego”. W Krakowie na Błoniach planowane jest stworzenie figury z 6561 osób. Z kolei figury złożone z 243, 729 lub 2187 osób będą mogły być układane całej Polsce.
- Przy ulicy św. Anny 12 w Krakowie, gdzie założono Polskie Towarzystwo Matematyczne, planowane jest umieszczenie tablicy pamiątkowej. Odsłonięcie tej tablicy planowane jest na dzień 2 kwietnia 2019, w dokładną rocznicę powstania Towarzystwa.
- Szereg wydarzeń naukowych takich jak konferencje, wykłady czy odczyty, skierowane zarówno do młodzieży szkolnej jak i całego społeczeństwa. Planowane są imprezy mające na celu zwiększenie świadomości dokonań w tej dziedzinie nauki oraz przede wszystkim zainteresowania matematyką młodego pokolenia Polaków

B. Uroczystości w Senacie RP

- Przyjęcie uchwały Senatu RP w obecności przedstawicieli Polskiego Towarzystwa Matematycznego oraz naukowców środowiska matematycznego.
- Wystawa prezentująca historię i dokonania Lwowskiej Szkoły Matematycznej oraz Szkół w Warszawie, Krakowie, Wilnie i Poznaniu.
- Konferencja Jubileuszowa organizowana przez Komisję Nauki, Edukacji i Sportu oraz Polskie Towarzystwo Matematyczne.

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
